

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

MIŠLJENJE

po Zahtjevu Državne regulatorne komisije za električnu energiju na Nacrt Odluke o izmjenama i dopunama Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, rad nezavisnog operatera sistema i pomoćne usluge

Sarajevo
januar, 2017. godine

Broj: 01-26-7-029 -4-I/16
Sarajevo, 24.01.2017. godine

Na osnovu člana 25.stav (1) tačka f) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a na osnovu Zahtjeva Državne regulatorne komisije za električnu energiju, M Jovanovića 4, 75 000 Tuzla, zaprimljen pod brojem: 01-26-7-029-1-I/16 od 17.11.2016. godine Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovina, na 138. (stotnutridesetosmoj) sjednici održanoj dana 24.01.2017.godine, donijelo je

MIŠLJENJE

Nacrt Odluke o izmjenama i dopunama Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, rad nezavisnog operatera sistema i pomoćne usluge je usaglašen sa odredbama Zakona o konkurenciji.

O b r a z l o z e n j e

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 17.11.2016. godine pod brojem: 01-26-7-029-1-I/16 zaprimilo Zahtjev Državne regulatorne komisije za električnu energiju, M Jovanovića 4, 75 000 Tuzla, (u daljem tekstu: Podnosilac Zahtjeva ili DERK) kojim se traži mišljenje o saglasnosti Nacrta Odluke o izmjenama i dopunama Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, rad nezavisnog operatera sistema i pomoćne usluge (u daljem tekstu: Nacrt Odluke) sa Zakonom o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljem tekstu: Zakon).

Metodologijom za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, rad nezavisnog operatera sistema i pomoćne usluge ("Službeni glasnik BiH", br. 93/11 i 64/14) (u daljem tekstu: Metodologija) se utvrđuje metodologija za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije i metodologija za izradu tarifa sistemskih usluga Nezavisnog operatera sistema i tarifa za pomoćne usluge.

Prema izmjenama i dopunama Metodologije koje su usvojene 16. jula 2014. godine DERK je, a prema navodima iz Zahtjeva, odgovarajući na potrebe izazova i daljeg razvoja tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini, započeo je proces nadgradnje podzakonskog okvira za funkcionisanje balansnog tržišta kao jednog od konstitutivnih segmenata tržišta u cjelini.

Konkurencijsko vijeće je dana 10.06.2014. godine pod brojem: 01-26-7-08-1-I/14 donijelo Mišljenje kojim se Nacrt Odluke o izmjenama i dopunama Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa

električne energije, rad nezavisnog operatera sistema i pomoćne usluge smatra usaglašenim sa Zakonom.

U cilju daljeg razvoja odnosa u sektoru DERK je, na sjednici koja je održana dana 16. novembra 2016. godine, utvrdio Nacrt Odluke koja je predmet Zahtjeva te o navedenom obavijestio Konkurencijsko vijeće kao i informisao da će o istom biti obavljena javna rasprava prije konačnog usvajanja.

Konkurencijsko vijeće je stoga dana 15.12.2016. godine aktom broj: 01-26-7-029-2-I/16 zatražilo od Podnosioca zahtjeva eventualne pisane/usmene komentare sa održane javne rasprave, a koji bi se mogli ticati pitanja saglasnosti predmetnog Nacrta sa Zakonom.

Traženi podnesak je zaprimljen dana 22.12. 2016. godine pod brojem: 01-26-7-029-3-I/16 kojim je Podnosilac zahtjeva obavijestio Konkurencijsko vijeće da tokom opće javne rasprave nije dostavljen niti jedan kako pismeni tako ni usmeni komentar, a koji se tiče Nacrta Odluke sa Zakonom.

Uvidom u predmetni Zahtjev Konkurencijsko vijeće smatra da je, kako se navodi u Obrazloženju Nacrta Odluke, odredbama Poglavlja IV *Tarifa za rad nezavisnog operatera sistema i tarife za pomoćne usluge* ustanovljen napredniji regulatorni okvir koji omogućava cjeloviti i funkcionalni mehanizam balansnog tržišta, u kojem centralno mjesto imaju rješenja za nabavku kapaciteta sekundarne i tercijarne rezerve, kao i energije sekundarne i tercijarne regulacije.

Tokom praktične primjene novog mehanizma obezbjeđenja pomoćnih usluga i balansiranja elektroenergetskog sistema, prema navodima DERK-a, pokazalo se da elektroenergetski subjekti koji imaju obavezu da pružaju usluge tercijarne regulacije, u određenim slučajevima ne nominiraju svoje rezervne kapacitete u dnevni raspored, čime sistem ostaje bez potrebne rezerve u pojedinim vremenskim periodima. Ovim izmjenama i dopunama Metodologije se predlaže uvođenje penaliziranja za one pružaoce pomoćnih usluga koji nisu u stanju da obezbijede odgovarajuću rezervu kapaciteta ili ne nominiraju kapacitete u dnevni raspored, bilo da su tu obavezu dobili po osnovu najpovoljnije ponude u tržišnom nadmetanju ili na regulisani način u slučaju da se tržišnim mehanizmima ne obezbijedi dovoljan obim tercijarne rezerve.

Kako se navodi u Zahtjevu izmjenama i dopunama Metodologije predložen je način penaliziranja dok se istovremeno ovim dokumentnom pojednostavljuje i skraćuje procedura u slučaju nemogućnosti cjelovite nabavke pomoćnih usluga putem javnih ponuda.

Na poticaj i prijedlog Nezavisnog operatera sistema u BiH, prema Obrazloženju koje je sastavni dio zaprimljenog Nacrta Odluke, predloženi Nacrt Odluke koristi rezultate analize dosadašnje primjene uspostavljenog regulatornog okvira u istom segmentu tržišta te u istom dijelu Metodologije otklanja određene nedostatke uočene u praksi, prilagođava postojeća i nudi nova rješenja u skladu sa potrebama veće operativnosti, efikasnosti i sigurnosti pružanja pomoćnih usluga u elektroenergetskom sistemu BiH, kao i rada Kontrolnog bloka SHB (Slovenija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina) koji predstavlja dio Evropske mreže operatora prijenosnog sistema za električnu energiju u njene Regionalne grupe Kontinentalne Evrope.

Istovremeno Nacrt pruža osnov za upotpunjavanje brojnih procedura i postupaka koje je neophodno definisati u oblasti pružanja pomoćnih usluga i balansiranja elektroenergetskog sistema u BiH, a koje, u okvirima svoje nadležnosti, definiše i razvija Nezavisni operator sistema u BiH.

Imajući u vidu da će DERK predmetnim Nacrtom Odluke unaprijediti efikasnost balansnog tržišta koje se mora zasnivati na transparentnim odnosima između svih učesnika na tržištu električne energije, a što je preduvjet za dalji razvoj tržišta električne energije i kvalitetno snadbijevanje kupaca u Bosni i

Hercegovini, Konkurencijsko vijeće je, ne ulazeći u stručna znanja iz oblasti električne energije kao ni relevantnost ni tačnost prikupljenih podataka, razmotrilo predmetni Nacrt Odluke te ocijenilo da isti ne sadrži odredbe koje mogu sprečavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju na tržištu Bosne i Hercegovine, te je odlučilo kao u dispozitivu.

Predsjednica

mr. Arijana Regoda - Dražić